

Příloha P.148

kapitoly 15 textové části odůvodnění

[Pokračování odůvodnění]

Princip proporcionality je projevem vyváženosti mezi veřejným zájmem na využití území a ochranou práv vlastníků nemovitostí a jako taková je vyjádřena např. V § 2 odst. 3 správního řádu, který vyžaduje, aby bylo do práv a oprávněných zájmů dotčených osob zasahováno jen za zákonem stanovených podmínek a v nezbytném rozsahu, tj. rozsahu, který odůvodňuje naplnění sledovaného cíle.

V územním plánování se proporcionalita projevuje zejména požadavkem, aby regulace nešla nad rámec toho, co je nezbytné k naplnění zamýšleného veřejného zájmu: „Nelze ale opomenout, že i přes zásadu zdrženlivosti při přezkumu opatření obecné povahy musí správní soudy posuzovat, zda si pořizovatel územního plánu, resp. obec, která ho vydala, nepočínali zjevně svévolně či diskriminačně, zda úkoly a cíle, které prostřednictvím územního plánu naplňují, jsou legitimní a zákonné a zda se v případě omezení vlastnických práv jedná o omezení v nezbytně nutné míře, vedoucí rozumně k zamýšlenému cíli a je činěno šetrným způsobem (rozsudek NSS z 15. 3. 2021, č. j. 1 As 337/2018-48, č. 4191/2021 Sb. NSS). Zasahuje-li územní plán, či jeho změna do práva na ochranu vlastnictví, má takový zásah splňovat podmínky testu proporcionality (rozsudek NSS z 23. 3. 2023, č. j. 6 As 319/2021-111)“ (rozsudek NSS ze dne 10. 3. 2023, č. j. 9 As 105/2023–41). Omezení vlastnických a jiných věcných práv územním plánem musí mít ústavně legitimní a o zákonné cíle opřené důvody a být činěna jen v nezbytně nutné míře a nejšetrnějším ze způsobů vedoucích ještě rozumně k zamýšlenému cíli, nediskriminačním způsobem a s vyloučením libovůle (usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 21. 7. 2009, č. j. 1 Ao 1/2009-120).

Pořizovatel je přesvědčen, že změny přijaté návrhem MPP zásadu proporcionality ve výše uvedeném o judikaturou doplněném výkladu naplňují. Omezení vlastnického práva, které s sebou návrh MPP přináší, je přijato pouze v nezbytné míře a současně v takovém rozsahu, který lze považovat za spravedlivý a který je nezbytný k ochraně sledovaných veřejných zájmů.

Z judikatury správních soudů dále vyplývá, že k otázce proporcionality územně plánovací dokumentace je nutné přistupovat zdrženlivě a posuzovat ji v kontextu práva obce na samosprávu. Rozhodování o rozvoji spravovaného území patří mezi základní práva územní samosprávy, do které spadá i rozhodnutí o přijetí nového územního plánu a s tím spojených nutných změn v území, což v minulosti zhodnotil a shrnul Ústavní soud ve svém nálezu sp. zn. III. ÚS 709/19 ze dne 12. 5. 2020: „Rozhodování o rozvoji spravovaného území patří mezi základní práva územní samosprávy, kterou právě Ústava v čl. 100 odst. 1 definuje jako "územní" společenství občanů (srov. též nálezy sp. zn. III. ÚS 1669/11). Ve schváleném územním plánu se projevuje zájem obce na rozvoji území, který v sobě nutně zahrnuje i sumu soukromých zájmů obyvatel obce, kupř. na zachování prostředí, v němž žijí (a tím i uchování hodnoty nemovitostí v jejich vlastnictví), v relaci k zalidněnosti, zastavitelnosti obce, krajinnému rázu, životnímu prostředí atd., a to vyjádřených skrze jimi volené zastupitele. Ostatně stanovit funkční využití území a jeho rozvoj při splnění všech cílů a zásad územního plánování je součástí legitimního rozhodnutí zastupitelstva obce, které plně spadá do samostatné působnosti obce, do níž správní soudy mohou zasahovat pouze minimálně (viz usnesení ze dne 14. 1. 2020 sp. zn. III. ÚS 2833/19, bod 12 odůvodnění).“

Jinými slovy obci zásadně náleží právo uspořádat své územní poměry podle vlastních představ v zákonem vymezených mantinelech (srov. také rozsudek NSS ze dne 31. 8. 2011, č. j. 1 Ao 4/2011-42).

Ve světle citované judikatury správních soudů jsou změny přijaté v rámci MPP přiměřené a jejich zavedení je projevem práva hlavního města Prahy rozhodnout si, jak vhodně regulovat poměry na svém území tak, aby byl zajištěn udržitelný rozvoj tohoto území a současně podpořena nastavená urbanistická koncepce. V rámci územního plánování je tak veřejným zájmem v nejširším slova smyslu i zájem na harmonickém využití území: *„Tato harmonie může mít nesčíslně podob a ve své podstatě nebude volba konkrétní podoby využití určitého území výsledkem ničeho jiného než určité politické procedury v podobě schvalování územního plánu, v níž je vůle politické jednotky, která o něm rozhoduje, tedy ve své podstatě obce rozhodující svými orgány, omezena, a to nikoli nevýznamně, požadavkem nevybočení z určitých věcných (urbanistických, ekologických, ekonomických a dalších) mantinelů daných zákonnými pravidly územního plánování. Uvnitř těchto mantinelů však zůstává vcelku široký prostor pro autonomní rozhodování příslušné politické jednotky.“* (rozsudek NSS ze dne 24. 10. 2007, č. j. 2 Ao 2/2007-73).

V praxi pak správní soudy shledaly řadu zásahů do práv adresátů konkrétní regulace jako proporcionální, neboť tyto zásahy sledovaly naplnění jiného, důležitějšího, veřejného zájmu. Např. v rozsudku NSS ze dne 27. 9. 2023, č. j. 6 Ao 3/2009–76, shledal soud jako zákonné omezení rozšiřování zastavitelných ploch s ohledem na ochranu a respekt chráněné krajinné oblasti, přičemž neshledal v takové regulaci exces a taktéž konstatoval neexistenci legitimního očekávání na vymezení ploch jako zastavitelných.

Dále lze odkázat na rozsudek Krajského soudu v Praze ze dne 28. 8. 2024, č. j. 54 a 32/2024 – 55, dle kterého platí, že: *„Soud zkoumá, zda si pořizovatel územního plánu nepočínal zjevně svévolně či diskriminačně a zda veškerá omezení vlastnického práva mají ústavně legitimní a o zákonné cíle opřené důvody a jsou činěna jen v nezbytně nutné míře a nejšetrnějším ze způsobů vedoucích ještě rozumně k zamýšlenému cíli, nediskriminačním způsobem a s vyloučením libovůle (princip subsidiarity a minimalizace zásahu) [srov. usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 21. 7. 2009, č. j. 1 Ao 1/2009-120, nebo rozsudek NSS ze dne 2. 10. 2013, č. j. 9 Ao 1/2011-192]. Soud ale nemůže a nemá určovat, jak má být určité území využito, a aktivně tak dotvářet územní plánování. Při hodnocení zákonnosti (změny) územního plánu se soud řídí zásadou zdrženlivosti (srov. rozsudky NSS ze dne 24. 10. 2007, č. j. 2 Ao 2/2007-73, č. 1462/2008 Sb. NSS, nebo ze dne 14. 2. 2013, č. j. 7 AOs 2/2012-53).“*

Tyto požadavky jsou v případě MPP naplněny. V posuzovaném případě se přitom nejedná o excesivní nebo jinak blíže neodůvodněné, příp. diskriminační, zásahy, ale o zásahy do práv, které jsou odůvodněny právě ochranou jiných veřejných zájmů. Z tohoto důvodu jsou dle názoru pořizovatele regulativy přijaté v rámci MPP přiměřené a jako takové zcela zákonné. Případné zásahy do vlastnických práv s nimi spojené jsou zásahy v mezích zákona a v nezbytném rozsahu, jak vyžaduje § 2 odst. 3 správního řádu. Případný zásah do vlastnického práva je odůvodněn legitimními cíli a činěn pouze v nezbytně nutné míře.